ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ДНІПРОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ ТА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор ПЗВО ДІМЗ
_____ Тетяна ЛЕЩЕВА
«11» 12 2025 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Анестезіологія та інтенсивна терапія
повна назва навчальної дисципліни

ступінь освіти	магістр
галузь знань	22 Охорона здоров'я шифр і назва галузі знань
спеціальність	222 Медицина код і найменування спеціальності
освітньо-професійна програма	Медицина назва освітньо-професійної програми
статус дисципліни	обов'язкова

Дніпро-2025

Розробник:	Науково-педагогічні працівники кафедри клінічних дисциплін
Гарант освітньо-професійної програми:	проф., д.мед.н. Довгаль М.А.

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри клінічних дисциплін.

Т.в.о. завідувача кафедри Лілія Чобіток

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії, протокол від 19.03.2025 р. №1.

Голова методичної комісії проф., д.мед.н. Марина Довгаль

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни «Анестезіологія та інтенсивна терапія» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки магістрів спеціальності (222 Медицина) галузі знань (22 Охорона здоров'я).

Предметом навчальної дисципліни «Анестезіологія та інтенсивна терапія» є основи теоретичних знань і практичних навичок з організації анестезіологічного забезпечення оперативних втручань та інтенсивної терапії різних критичних станів.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна ґрунтується на засвоєних здобувачами освіти знаннях з анатомії та фізіології людини, біохімії, медичної фізики, патофізіології, фармакології, мікробіології, терапії, хірургії, травматології, акушерства і гінекології, педіатрії. Засвоєння навчальної дисципліни закладає підґрунтя до поглибленого вивчення здобувачами освіти особливостей періопераційного стану хворих з різною патологією та ускладненого перебігу внутрішніх хвороб, що завдяки інтеграції з відповідними дисциплінами передбачає формування у здобувачів освіти вмінь застосовувати свої знання з анестезіології та інтенсивної терапії у процесі подальшого навчання та у майбутній професійній діяльності.

Метою викладання навчальної дисципліни «Анестезіологія та інтенсивна терапія» є: засвоєння теоретичних знань та практичних навичок щодо анестезіологічного забезпечення оперативних втручань, діагностики та невідкладної допомоги при критичних станах в обсязі, достатньому для досягнення кінцевих цілей.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів освіти таких **компетентностей:**

Загальна компетентність за освітньо-професійною програмою

ЗК2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК4	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
ЗК5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК6	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК7	Здатність працювати в команді.
ЗК8	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК10	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
ЗК11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Фахова компетентність за освітньо-професійною програмою

ФК1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
ФК2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
ФК3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
ФК6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань
ФК7	Здатність до діагностування невідкладних станів.
ФК8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.
ФК9	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
ФК10	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
ФК11	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
ФК16	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.
ФК24	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

Навчальна дисципліна забезпечує досягнення таких **програмних результатів навчання:**

Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою

ПРН4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
ПРН6	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).
ПРН7	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПРН8	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь- яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПРН9	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у тому числі міжнародними, заснованими на принципах доказової медицини; у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПРН14	Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
ПРН15	Організовувати надання медичної допомоги та лікувально- евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.
ПРН17	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН26	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців; управляти конфліктами на міжособистісному та організаційному (професійному) рівні, налагоджувати ефективну комунікацію в фаховому та нефаховому середовищі.
ПРН31	Діяти у професійній сфері з урахуванням власної свободи й безпеки у співпраці й порозумінні з членами соціума - як фахівцями, так і нефахівцями; вміти приймати рішення самостійно, нести відповідальність за свої дії; ефективно працювати в команді, керуючись принципами лідерства та взаємоповаги

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступень, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів –3	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна
Загальна кількість годин -90	Спеціальність: 222 «Медицина»	Рік підготовки: 5
		Семестр 9й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 50 самостійної роботи студента – 40	Освітньо-кваліфікаційний рівень: II магістерський	Лекційні – 10
		Практичні – 40
		Самостійна робота –40
		Вид контролю: диф.залік

3.1. Теми лекцій

	Тема лекції	Кількість годин
1	Організація анестезіологічної служби й інтенсивної терапії. Методи контролю основних життєво- важливих функцій організму. Анестезіологічне забезпечення операцій.	2
2	Розлади гомеостазу і їх корекція. Клінічна інтерпретація розладів водно-сольового обміну і кислотно-лужного стану. Гостра дихальна недостатність. Класифікація, патогенез, клініка, діагностика, інтенсивна терапія. Шоки. Класифікація, патогенез, клініка, діагностика, інтенсивна терапія.	4
3	Гостра ниркова, гостра печіночна недостатність. Класифікація, патогенез, клініка, діагностика, інтенсивна терапія. Гострі отруєння. Класифікація, патогенез, клініка, діагностика, інтенсивна терапія. Коми. Класифікація, клініка, діагностика, інтенсивна терапія. Особливості захисту головного мозку від гіпоксії. Особливості проведення інтенсивної терапії в хірургії, акушерстві і гінекології, при інфекційних захворюваннях, у дітей.	4
	Усього	**10**

3.2. Теми практичних занять

Тема заняття	Кількість годин
Організація анестезіологічної служби й інтенсивної терапії. Методи контролю основних життєво- важливих функцій організму. Анестезіологічне забезпечення операцій	4
Розлади гомеостазу і їх корекція. Клінічна інтерпретація розладів водно-сольового обміну і кислотно-лужного стану.	4
Гостра дихальна недостатність. Класифікація, патогенез, клініка, діагностика, інтенсивна терапія.	6
Шоки. Класифікація, патогенез, клініка, діагностика, інтенсивна терапія	6
Гостра ниркова, гостра печінкова недостатність. Класифікація, патогенез, клініка, діагностика, інтенсивна терапія. Гострі отруєння. Класифікація, патогенез, клініка, діагностика, інтенсивна	6

терапія	
Коми. Класифікація, клініка, діагностика, інтенсивна терапія. Особливості захисту головного мозку від гіпоксії	6
Особливості проведення інтенсивної терапії в хірургії, акушерстві і гінекології, при інфекційних захворюваннях, у дітей.	6
Залік	2
Усього	**40**

3.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
	Не заплановано	

4. САМОСТІЙНА РОБОТА

Завдання для самостійної роботи за темами

№ з/п	Тема самостійної роботи	Кількість годин
1	Інфузійно – трансфузійна терапія у хірургічних хворих.	10
2	Лікарські засоби, що впливають на серцево-судинну систему	10
3	Анатомія і фізіологія дихальної системи. Гостра дихальна недостатність, набряк легень, тромбоемболія легеневої артерії. Принципи інтенсивної терапії	10
4	Підготовка дихальної апаратури до проведення ШВЛ, методика ШВЛ при гострій дихальній недостатності	10
	Усього	**40**

5. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за 200-бальною шкалою.

5.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень наведені у Положенні про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у ПЗВО «ДНІПРОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ ТА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я».

5.2. Форми і критерії поточного оцінювання

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному/лабораторному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань лабораторних/практичних робіт.

Оцінювання поточної успішності студента здійснюється на кожному занятті (теоретичні знання та практичні навички) шляхом виставлення до журналу академічної успішності оцінки за національною чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2»):

Оцінка «5» (відмінно) – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення навчальних першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, вільно володіє державною мовою.

Оцінка «4» (добре) – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, вільно володіє державною мовою; але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичного завдання.

Оцінка «3» (задовільно) – здобувач освіти в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача освіти невпевненість або відсутність стабільних знань; виконуючи завдання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю, на достатньому рівні володіє державною мовою.

Оцінка «2» (незадовільно) – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до таблиць 1 та 2.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються ДЗ або екзаменом)

4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120
4.95-4,99	119
4.91-4,94	118
4.87-4,9	117
4.83-4,86	116
4.79-4,82	115
4.75-4,78	114
4.7-4,74	113
4.66-4,69	112
4.62-4,65	111
4.58-4,61	110
4.54-4,57	109
4.5-4,53	108
4.45-4,49	107
4.41-4,44	106
4.37-4,4	105
4.33-4,36	104
4.29-4,32	103
4.25- 4,28	102
4.2- 4,24	101
4.16- 4,19	100
4.12- 4,15	99
4.08- 4,11	98
4.04- 4,07	97
3.99-4,03	96
3.95- 3,98	95

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.91-3,94	94
3.87-3,9	93
3.83- 3,86	92
3.79- 3,82	91
3.74-3,78	90
3.7- 3,73	89
3.66- 3,69	88
3.62- 3,65	87
3.58-3,61	86
3.54- 3,57	85
3.49- 3,53	84
3.45-3,48	83
3.41-3,44	82
3.37-3,4	81
3.33- 3,36	80
3.29-3,32	79
3.25-3,28	78
3.21-3,24	77
3.18-3,2	76
3.15- 3,17	75
3.13- 3,14	74
3.1- 3,12	73
3.07- 3,09	72
3.04-3,06	71
3.0-3,03	70
Менше 3	Недостатньо

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала

5	200		4.22-4,23	169		3.45-3,46	138
4.97-4,99	199		4.19-4,21	168		3.42-3,44	137
4.95-4,96	198		4.17-4,18	167		3.4-3,41	136
4.92-4,94	197		4.14-4,16	166		3.37-3,39	135
4.9-4,91	196		4.12-4,13	165		3.35-3,36	134
4.87-4,89	195		4.09-4,11	164		3.32-3,34	133
4.85-4,86	194		4.07-4,08	163		3.3-3,31	132
4.82-4,84	193		4.04-4,06	162		3.27-3,29	131
4.8-4,81	192		4.02-4,03	161		3.25-3,26	130
4.77-4,79	191		3.99-4,01	160		3.22-3,24	129
4.75-4,76	190		3.97-3,98	159		3.2-3,21	128
4.72-4,74	189		3.94-3,96	158		3.17-3,19	127
4.7-4,71	188		3.92-3,93	157		3.15-3,16	126
4.67-4,69	187		3.89-3,91	156		3.12-3,14	125
4.65-4,66	186		3.87-3,88	155		3.1-3,11	124
4.62-4,64	185		3.84-3,86	154		3.07-3,09	123
4.6-4,61	184		3.82-3,83	153		3.05-3,06	122
4.57-4,59	183		3.79-3,81	152		3.02-3,04	121
4.54-4,56	182		3.77-3,78	151		3-3,01	120

4.52-4,53	181
4.5-4,51	180
4.47-4,49	179
4.45-4,46	178
4.42-4,44	177
4.4-4,41	176
4.37-4,39	175
4.35-4,36	174
4.32-4,34	173
4.3-4,31	172
4,27-4,29	171
4.24-4,26	170

3.74-3,76	150
3.72-3,73	149
3.7-3,71	148
3.67-3,69	147
3.65-3,66	146
3.62-3,64	145
3.6-3,61	144
3.57-3,59	143
3.55-3,56	142
3.52-3,54	141
3.5-3,51	140
3.47-3,49	139

Менше 3	**Недостатньо**

Види поточного контролю: усний, письмовий (різновидом є тестовий).

Форми поточного контролю: фронтальне та індивідуальне опитування, проведення термінологічних диктантів, розв'язання письмових завдань, написання есе, розв'язання практичних ситуацій тощо.

Для здійснення поточного контролю викладачем розробляється методичне забезпечення з тієї чи іншої навчальної дисципліни (перелік питань та завдань практичного змісту, тестові завдання тощо).

5.3. Структура підсумкового семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма підсумкового семестрового контролю – *диференційний залік.*

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела інформації

Україномовна:
1. Анестезіологія та інтенсивна терапія: підручник / Ф.С. Глумчер, Л.П. Чепкий, Л.В. Усенко та ін. — 2-е видання.- К.. 2019 – 360 с.

Допоміжна:

Україномовна:
1. Басенко І.Л., Буднюк О.О., Владика А.С. Анестезіологія, інтенсивна терапія та невідкладні стани. Навчальний посібник. 2018.- Суми: Університетська книга.- 584 с.
2. Екстрена та невідкладна медична допомога / А. І. Могильник, О. Ю. Бодулєв, Н. М. Адамчук ; МОЗ України, УМСА. - Полтава : [б. в.], 2019 (Миргород : Миргород). - 125 с.

Англомовна:
1. Advanced Trauma Life Support (ATLS) Program for Physicians, Committee on Trauma, American College of Surgeons. 9th edn. Chicago: American College of Surgeons; 2012.
2. Anaesthesia, Trauma and Critical Care. Course Manual. The ATACC Group Eighth Edition, 2014, - 460 pp.
3. Allman KG, Wilson IH. Oxford Handbook of Anaesthesia. Oxford University Press. 2006, 1228 pp.
4. Cantillon P, Wood D (eds). ABC of learning and teaching in medicine.– 2nd ed. WileyBlackwell, 2010. -98 pp.
5. Buchenmaier C, Nahoney PF (eds.). COMBAT ANESTHESIA: THE FIRST 24 HOURS. Textbooks of Military Medicine. Fort Sam Houston, Texas. 2015, - 977 pp.
6. Corey S. Anesthesia for Trauma. Scher, Ed. Springer Science+Business Media New York, 2014. 461 pp.
7. Danilo Jankovic, Philip Peng. «Regional Nerve Blocks in Anesthesia and Pain Therapy» Traditional and Ultrasound-Guided Techniques. Fourth Edition. Springer Cham Heidelberg New York Dordrecht London. Springer International Publishing Switzerland. 2015, 1002 pp.

8. Hadzic Admir, ed. New York School of Regional Anesthesia. «Textbook of regional anesthesia
and acute pain management» New York: McGraw-Hill Education, 2016.
9. Harwood-Nuss' Clinical practice of emergency medicine. Sixth ed. Allan B. Wolfson Ed. 2015
Wolters Kluwer. 4901 pp.
10. Hasan A. Handbook of Blood Gas/Acid-Base Interpretation. Springer-Verlag London, 2013, -
345 pp.
11. Gisela Meier, Johannes Buettner. «Atlas of peripheral regional anesthesia: anatomy and
techniques.» 3rd ed. Stuttgart; New York . 2016.
12. Marcucci CE, Schoettker P (eds). Perioperative Hemostasis. Coagulation for Anesthesiologists.
Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2015, - 456 pp.
13. Miller RD (ed.) Miller's anesthesia. Eighth ed. 2 v. 2015, - 3377 pp.
14. Miller RD, Pardo MC. (eds.) Basics of anesthesia.– 6th ed. Elsevier Inc. 2011, - 813 pp.
15. Mohr JP (ed.) Stroke. 5-th ed, 2011, - 1493 pp.
16. Paw H., Shulman R. Handbook of drugs in Intensive Care. 4-th ed. Cambridge University
Press, 2010.-320 pp
17. Pilbeam's Mechanical Ventilation: Physiological and Clinical Applications, 6th Ed. Edited by
J.M. Cairo 2016, - 589 pp.
18. Richard A. Jaffe, Clifford A. Schmiesing, Brenda Golianu. «Anesthesiologist's Manual of
Surgical Procedures», 5th Edition. 2014.
19. Samer N. Narouze. «Atlas of Ultrasound Guided Procedures in Interventional Pain Management». 2012.
20. Scher CS (ed). Anesthesia for Trauma. New Evidence and New Challenges. Springer, New
York 2014, - 461 pp.
21. Shnider and Levinson's anesthesia for obstetrics. 5th ed. Lippincott Williams & Wilkins, a
Wolters Kluwer business. 2013.
22. Snyder D, Tsou A, Schoelles K. Efficacy of Prehospital Application of Tourniquets and
Hemostatic Dressings to Control Traumatic External Hemorrhage. 2014, -147 pp. Available at:

www.ems.gov.
23. Tisherman SA, Forsythe RM (eds).Trauma Intensive Care. Oxford University Press 2013, - 350
pp.
24. van de Velde M, Clark V, Fernando R. Oxford Textbook of Obstetric Anaesthesia. Oxford
University Press. 2016, 1072 pp.
25. Wolfson AB (ed). Harwood-Nuss' Clinical Practice of Emergency medicine. Sixth ed, Wolters
Kluwer. 2015, 4901pp